

Rönnåsen NVI komplettering

Ulricehamns kommun 2022

©Örnberg Kyrkander AB

Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB

www.ornborgkyrkander.se

Rapport: 2022:507

2022-02-21

Framsida: Södra delen av inventeringsområdet. De uppstickande
klina träden indikerar ett sumpområde och diken.

Ansvarig handläggare: Jonas Örnborg

Övriga medverkande: Britta Lidberg

Foto: (upphovsrätt Örnborg Kyrkander)

Internt projektnamn: 507 – Rönnåsen NVI komplettering, Ulricehamns kommun 2022

Granskad av: Jonas Örnborg

Uppdragsgivare: Planenheten, Ulricehamns kommun

Uppdragsgivarens ombud: Rasmus Karlsson (planarkitekt)

Rapporten refereras: Örnborg, J., Lidberg, B., 2022. Rönnåsen NVI komplettering. Ulricehamns kommun. No. 2022:507. Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB.

Sammanfattning

Ulricehamns kommun arbetar med en detaljplan strax öster om Ulricehamns tätort. Syftet med detaljplanen är att utöka befintligt industriområde vid Rönnåsen. En naturvärdesinventering (NVI) genomfördes 2018 av Jakobi AB. Efter genomförd NVI har omfattande skogsavverkningar genomförts i området och klassningen av naturvärden i området behöver uppdateras med tanke på genomförd skogsavverkning. Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB har fått detta uppdrag.

Naturvärdesinventeringen har gjorts på *fältnivå* vilket inkluderar en förstudie såväl som en fältinventering. Detaljeringsgrad medel har använts och NVI:n har gjorts med tillägget *naturvärdesklass 4*. Naturvärdesinventeringens fältdel genomfördes den 15 februari 2022.

Inga naturvärdesobjekt med förhöjda naturvärden identifierades i området.

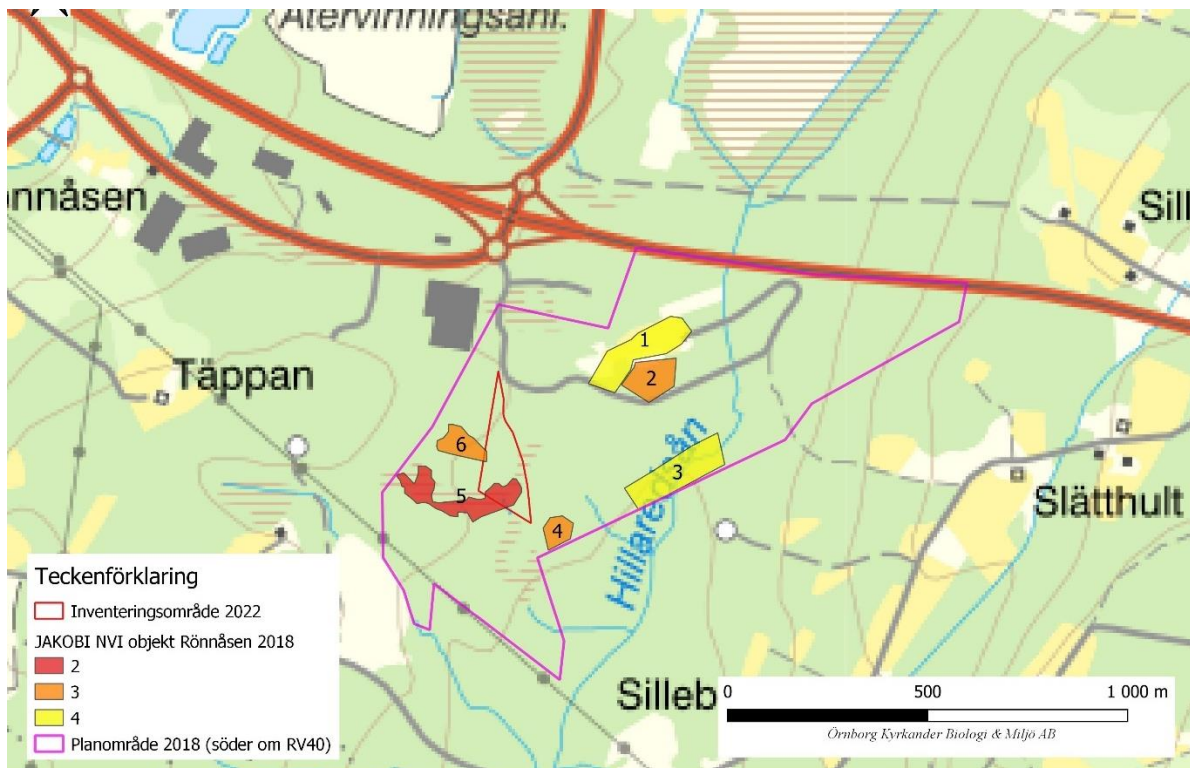
Fältinventeringen har genomförts utanför den period som anges i SIS-standaren men då det handlar om att bedöma vilka naturvärden som finns kvar efter en nyligen genomförd slutavverkning är bedömningen att fältarbetet ändå resulterat i tillförlitliga uppgifter.

Innehållsförteckning

Inledning	5
Metod och syfte	6
Naturvärdesinventering (NVI)	6
Resultat	7
Diskussion	9
Referenser	9

Inledning

Ulricehamns kommun arbetar med en detaljplan strax öster om Ulricehamns tätort. Syftet med detaljplanen är att utöka befintligt industriområde vid Rönnåsen. En naturvärdesinventering (NVI) genomfördes 2018 av Jakobi AB (Johansson och Lundström 2018). Sammanlagt identifierades elva naturvärdesobjekt (naturvärdesklass 2-4). Naturvärdesobjekt 5 i Jakobis utredning utgjordes av en gransumpskog och ett kärr och området bedömdes hysa höga naturvärden (klass 2). Objektet ligger inom planområdet och påverkas därmed. Objektet beskrevs som en sumpskog utan synliga tecken på tidigare skogsbruksåtgärder och ett kärr med skogssäv. Skogen hade flera olika biotopvärden såsom förekomst av senvuxna granar och rikligt med död ved (både liggande och stående). Trolldruva som är en naturvårdsart påträffades men även bl.a. gammelgranslav som förekommer i gamla skogar. Efter genomförd NVI har dock omfattande skogsavverkningar genomförts i området, vilket påverkat naturvärdena i de tidigare identifierade naturvärdesobjekten. I kommunens samråd med Länsstyrelsen har myndigheten påpekat att klassningen av naturvärdena i området behöver uppdateras med tanke på genomförd skogsavverkning. Ulricehamns kommun har därför gett Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB i uppdrag att uppdatera naturvärdesklassningen för det tidigare naturvärdesobjektet 5 i Jakobis NVI från 2018. De sedan tidigare identifierade naturvärdesobjekten och det nu aktuella inventeringsområdet redovisas i figur 1.

Figur 1. Lokalisering av planområde 2018, NVO-objekt från Jakobi AB:s NVI 2018 samt aktuellt inventeringsområde för uppdatering av naturvärdena för NVO-objekt 5.

Metod och syfte

Naturvärdesinventering (NVI)

För det aktuella inventeringsområdet har en naturvärdesinventering gjorts enligt SS 199000:2014 och med stöd av SIS-TR 199001:2014 (Swedish Standards Institute (SIS) 2014). Den använda standardiserade metoden får numera anses gälla som nationell standard för naturvärdesinventering. Metoden är framtagen för att identifiera, avgränsa, dokumentera och naturvärdesbedöma geografiskt avgränsade områden, s.k. *Naturvärdesobjekt (NVO)*, med förhöjda naturvärden, vilka bedöms vara av betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventeringen har gjorts på *fältnivå* vilket inkluderar en förstudie såväl som en fältinventering. Detaljeringsgrad medel har använts vilket innebär att naturvärdesobjekt på 1000 m² eller mer samt linjeformade objekt med en längd av 50 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer identifieras. NVI:n har gjorts med tillägget *naturvärdesklass 4*. Förstudien har gjorts utifrån 2018 års NVI rapport av Jakobi AB (Johansson och Lundström 2018) samt artobservationer i Artportalen (SLU Artdatabanken 2022). Även uttag av skyddsklassade fynd i Artportalen gjordes.

I förstudien identifierades och avgränsades preliminära delområden på karta. Dessa fick också en preliminär naturvärdesklass. Därefter inventerades områdena i fält i enlighet med modellen i SIS-standarderna som utgår från bedömningskriterierna:

- **Art** (artrikedom samt förekomst av naturvårdsarter) (Hallingbäck 2013)
- **Biotop** (biotopkvalitet samt sällsynthet och hot)

Naturvärdesklassningen utgår ifrån art- och biotopvärden som vägs samman till naturvärden enligt en fyrgradig skala:

1. Högsta naturvärde
2. Högt naturvärde
3. Påtagligt naturvärde
4. Visst naturvärde

Naturvärdesinventeringens fältdel genomfördes av Britta Lidberg från Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB den 15 februari 2022. Vid fältbesöket var det barmark. Det duggade en stund men solen hann också titta fram bakom molnen. Temperaturen låg på ca +3°C.

Gjorda bedömningar i samband med NVI ska kunna användas som ett strategiskt verktyg i samband med detaljplanearbete, exploatering i naturmiljöer och vid naturvårdande åtgärder och naturskydd. Naturvärdesinventering är dock ingen exakt vetenskap utan bygger på befintlig samlad kunskap som

finns inom naturvård, ekologi och naturgeografi där många aspekter värderas och vägs samman. Den slutliga bedömningen kan sålunda förändras om ny kunskap tillförs för aktuellt område.

Vid allt kartarbete har koordinatsystem SWEREF 99 13 30 använts.

Resultat

Den allra största delen av det aktuella inventeringsområdet utgörs av ett hygge efter granskog på frisk mark. I södra delen finns dock fuktiga och blöta partier med ett par diken och ett sumpområde, delvis överlappande med NVO-objekt 5 i Jakobis NVI från 2018. Fältskiktet på den friska marken domineras av kruståtel men här finns även blåbär, lite lingon m.m. I bottenkiktet växer triviala mossarter, i sumpområdet vit- och björnmossor. De enda träd som finns kvar efter avverkningen är ett fåtal spensliga granar i en liten klunga i norra delen samt något fler klena och senvuxna granar och björkar som lämnats i sumpområdet och utmed ett av diken i södra delen. I sumpområdet finns en högstubbe och någon enstaka låga samt stora stenblock under vilka det skapats vattenfyllda håligheter.

Av den sumpskog som Jakobi 2018 gav klass 2 (högt naturvärde) finns inget kvar, dvs. området bedöms inte hysa några förhöjda naturvärden.

Avverkningen har påverkat områdets naturvärden drastiskt åt det negativa hållet. Det som ändå tillför naturvärden i någon liten mån är sumpområdet och diken. Detta genom att fuktiga miljöer och vattenmiljöer skapar variation i landskapet och t.ex. erbjuder tänkbara leklokaler för groddjur. Dessa områden har trots detta inte avgränsats som naturvärdesobjekt då den negativa påverkan orsakad av avverkningen är så stor. Även om mindre granar och björkar har lämnats har avverkning av träd gjorts också inne i sumpområdet, vilket är negativt för naturvärdena. Vid inventeringstillfället var vattennivåerna generellt höga och det flödade på både i diken och i ett mer eller mindre tillfälligt sumpstråk som ledde in till sumpområdet. Bedömningen är dock att varken sumpstråket eller diken är vattenförande året om. Även det faktum att marken runtomkring är avverkad bidrar till höga och korta flödestoppar snarare än en jämnare och mer långvarig tillgång till vatten i diken.

Figur 2. Överst. Sumpområdet med kvarlämnade klena och senvuxna granar och björkar men även stubbar efter avverkade träd.
Nederst. Klena granar och björkar lämnade utmed ett av diken.

Diskussion

Enligt SIS-standarderna ska fältarbetet för en naturvärdesinventering i dessa delar av landet göras under perioden 1 april till 30 november, förutsatt att det är barmark. I detta fall har fältinventeringen genomförts utanför denna period men då det handlar om att bedöma vilka naturvärden som finns kvar efter en nyligen genomförd slutavverkning är bedömningen att fältarbetet ändå resulterat i tillförlitliga uppgifter.

Referenser

- Hallingbäck, Tomas. 2013. *Naturvårdsarter*. Uppsala: ArtDatabanken SLU.
- Johansson, Morgan, och Magnus Lundström. 2018. "Naturvärdesinventering Rönnåsen Ulricehamns kommun, Västra Götalands län". Jakobi Sustainability AB.
- SLU Artdatabanken. 2022. "SLU Artportalen". 2022. <https://www.artportalen.se/>.
- Swedish Standards Institute (SIS). 2014. "Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Utgåva 1". Stockholm.